

Da się! Wisła wyznaczy kierunek zielonej przemiany Placu Wielkiej Armii Napoleona

2026-05-13

Plac u stóp Wawelu przejdzie metamorfozę - zamiast betonu pojawią się tam drzewa i przestrzeń do odpoczynku inspirowana Wisłą. W planach jest także podziemny zbiornik retencyjny, który poprawi bezpieczeństwo okolicy, oraz Muzeum Rzek Krakowskich wzbogacone o oryginalną mobilną funkcję.

Plac Wielkiej Armii Napoleona może stać się jednym z najbardziej przyjaznych miejsc w tej części miasta. Dziś to głównie utwardzona przestrzeń, która latem nagrzewa się i nie zachęca do spędzania czasu. W przyszłości będzie to zielony, uporządkowany i tętniący życiem plac - taki, jakiego od dawna oczekiwali mieszkańcy. Planowana zmiana jest zarówno efektem prezydenckiej inicjatywy „Da Się!”, jak i głosu mieszkańców, którzy w konsultacjach społecznych jasno wskazali, że chcą tu więcej zieleni, cienia i przestrzeni do odpoczynku. Teraz pojawiła się wyjątkowa okazja, by to zrealizować - planowana budowa podziemnego zbiornika retencyjnego wymaga przebudowy całego placu. Zamiast odtwarzać stare rozwiązania, miasto wykorzysta ten moment, by stworzyć coś zupełnie nowego.

Zieleń będzie wizytówką placu

Motywy przewodnim projektu jest Wisła - rzeka, która od wieków kształtuje Kraków. To właśnie ona inspiruje wygląd przyszłego placu. Układ alejek i nawierzchni będzie nawiązywał do biegu rzeki, a otaczająca zieleń do jej brzegów. Dzięki temu przestrzeń stanie się naturalna i przyjazna. W centrum pojawią się elementy wodne, które nie tylko przypomną o bliskości rzeki, ale też poprawią komfort w upalne dni. Zieleń stanie się wizytówką tego miejsca - pojawią się drzewa, krzewy i miejsca do odpoczynku w cieniu. A wyznaczą je trzy główne strefy:

- spotkań i wydarzeń z miejscem na koncerty lub miejskie inicjatywy
- wypoczynku, z wodą i spokojną atmosferą
- rekreacyjna - dla dzieci, młodzieży i osób aktywnych.

Całość połączy wygodna rampa, która ułatwi dostęp do bulwarów. Nowa przestrzeń będzie nie tylko miejscem relaksu, ale też opowieścią o rzece. W nawierzchni pojawią się elementy edukacyjne, które przybliżą historię Wisły i jej znaczenie dla miasta. Plac będzie też bezpośrednio powiązany z planowanym Muzeum Rzek Krakowskich, które powstanie w istniejącym pawilonie.

Zbiornik retencyjny

Prace nad metamorfozą Placu Wielkiej Armii Napoleona otworzy budowa podziemnego zbiornika retencyjnego. Powstanie on pod dawnym parkingiem dla autokarów. Obecnie trwają prace projektowe. Zbiornik zostanie umieszczony na głębokości ok. 18 m. Prace wymagają odpowiedniego zabezpieczenia wałów wiślanych i będą prowadzone pod nadzorem archeologicznym oraz we współpracy z Regionalnym Zarządem Gospodarki Wodnej. Głównym zadaniem zbiornika będzie zatrzymywanie nadmiaru wody deszczowej. Dzięki dużej pojemności (prawie 15 tys. m³) zmniejszy się

ryzyko cofania ścieków do piwnic i wylewania ich na ulice.

Inwestycja pomoże także ochronić Wisłę. Obecnie, podczas intensywnych opadów, nadmiar wody i nieczystości trafia do rzeki przez tzw. przelewy burzowe, które zabezpieczają miasto przed zalaniem. Po wybudowaniu zbiornika problem ten zostanie w dużej mierze ograniczony. Szacuje się, że nowe rozwiązanie zmniejszy liczbę takich zrzutów do Wisły o ok. 80 proc. Dodatkowo w systemie zostaną zastosowane specjalne kraty i ruchome elementy, które jeszcze bardziej ograniczą wpływ na środowisko, nawet w sytuacjach awaryjnych. Koszt budowy zbiornika to ok. 100 mln zł.

Z nurtem historii! Muzeum Rzek Krakowskich

Szczególną częścią przemiany placu będzie przekształcenie dawnej siedziby Centrum Obsługi Ruchu Turystycznego w Muzeum Rzek Krakowskich. Fundamentem idei muzeum jest przekonanie, że to właśnie Wisła, Rudawa, Prądnik, Wilga, Dłubnia i inne skupiały Kraków jako przestrzeń osadniczą, kulturową i gospodarczą. Planowana instytucja ma ukazać ich znaczenie nie tylko przez pryzmat dziejów, lecz także poprzez legendy, tradycje i codzienne doświadczenia mieszkańców. Istotnym założeniem projektu jest jego społeczny charakter. Muzeum nie będzie wyłącznie przestrzenią ekspozycyjną. Koncepcja zakłada dostępność także poza standardowymi godzinami funkcjonowania, co ma sprzyjać integracji i aktywizacji środowisk związanych z rzeką. Pomysł instytucji wyrósł z dialogu z rekonstruktorami oraz aktywistami, co podkreśla oddolny charakter inicjatywy.

Projekt uwzględnia również szeroko rozumianą dostępność. Zamiast windy przewidziano rampę, a przestrzeń ekspozycyjna zostanie wyposażona w tyflografiki, audiodeskrypcję oraz ścieżki zwiedzania przygotowane w języku prostym. Jednocześnie zadbano o odpowiednie warunki konserwatorskie – eksponaty wrażliwe, takie jak tkaniny czy grafiki, będą przechowywane w kontrolowanym mikroklimacie i przy odpowiednim oświetleniu.

Wyjątkowym elementem działalności muzeum ma być jego mobilność. Dzięki galarowi „Szwajcarka” instytucja będzie mogła „wypłynąć” poza swoją siedzibę i docierać do odbiorców w innych częściach miasta. To rozwiązanie wpisuje się w ideę żywego muzeum, które nie tylko prezentuje historię, ale także aktywnie uczestniczy w jej współczesnym kształtowaniu.

Lokalizacja przy ul. Powiśle 11 nie jest przypadkowa. Budynek znajduje się w historycznym punkcie styku miasta z rzeką, w zakolu Wisły pod Wawelem, gdzie przez wieki funkcjonowała przeprawa wodna. Projekt zakłada wykorzystanie istniejącego obiektu, co pozwala uniknąć budowy nowej infrastruktury i jednocześnie nadać dotychczasowemu budynkowi nowe funkcje.

W kwestii nazwy nowego oddziału Muzeum Krakowa została zorganizowana ankieta dla mieszkańców. Do wyboru zaproponowano kilka wariantów, m.in. „Muzeum Rzek Krakowskich”, „Muzeum Rzeki”, „Muzeum Rzeki w Mieście”, „Muzeum »Nurt«” oraz „Przystań Muzeum”.

**Magiczny
Kraków**

odbywają się w terminie 21 kwietnia - 15 maja.